

Goigs a Nostra Senyora de Montserrat que es canten a la capella Badia

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Carrer de Francesc Badia, 1
Alçada: 483

Coordenades:

Latitud: 41.60786
Longitud: 2.01789
UTM Est (X): 418166
UTM Nord (Y): 4606705

Classificació

Número de fitxa 08120 - 151
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XXI
Any 2011
Autoria de l'element: Autor lletra: Mn. Climent Forner; Autor de la música: Joan Casals; autor del dibuix: J. Torras Viver
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Publicats i vigents
Protecció Inexistent
Observacions protecció: La capella està catalogada com a BCIL, en el Catàleg de Béns arqueològics a protegir amb el número 47.
(Pla d'Ordenació Urbanística Municipal aprovat definitivament per acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona, adoptat en la sessió de 14 de maig de 2009, i publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 5469 el dia 22 de setembre de 2009).
Data aprovació: dt., 22/09/2009 - 12:00

Accés	Obert
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Pública

Fitxes associades:

Capella de la Mare de Déu de Montserrat – Capella Badia

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la fitxa: dl., 25/01/2021 - 09:48

Descripció

Goigs de Ntra. Sra. De Montserrat, en motiu dels 75 anys de la seva construcció, el 14 de maig de 2011, coincidint amb la inauguració de la sagristia, segons projecte de Francesc Badia, nét del fundador.

L'edició, és bicromada, en paper Conqueror, editat pels Amics dels Goigs en una edició limitada a 450 exemplars (núm. 149). Caixa amb orla geomètrica composta per dues línies de color groguenc. A la part superior, dibuix de la Mare de Déu de Montserrat. Als seus peus, a mà esquerra, la Capella Badia amb dos xipressos. A mà dreta, l'escut de Matadepera emmarcat per varis pins. Al centre una rosa amb la data 27 d'abril. A la part inferior, a mà esquerra la col·laboració dels "Amics dels Goigs". A mà dreta el segell de la impremta Castellargraf, S.L. / Puig de la Creu, 3 / 08211 Castellar del Vallès. Al centre el següent text: "AMICS DELS GOIGS, carrer Comte Borrel, 307, 2n – 08029 Barcelona – Tel. 93 321 64 51 / 14 de maig 2011. Edició de 450 exemplars en paper Conqueror, que editem els AMICS DELS GOIGS, / amb motiu dels 75 anys de la inauguració de la Capella Badia de Matadepera. / AMICS DELS GOIGS. Tercera etapa. Núm. 149.

A la part posterior del full, hi ha el recull històric. Signat amb les inicials A.M.D.G.

Text disposat en tres columnes, essent la central la més curta. Partitura inferior amb l'entrada i tornada. Lletra de Mn. Climent Forner. Música de Joan Casals i Dibuix de J. Torras Viver.

La transcripció sencera del goig, diu així:

(primera columna) Puix el temps us convertia / en Mestressa de can Prat: / Acolliu-nos, oh Maria, / sota el nom de Montserrat. //

Minicor de Catalunya / amb batecs d'amor sublims, / vostra estança no és pas llunya / del reialme dels bells cims / d'on la imatge baixaria / per fer-nos més costat...//

És petita la capella / que ens acull com una llar; // de tan bella ens meravella, / niu de fe com és, i d'art. / Aquell foc que s'hi encenia / no serà mai apagat...//

Déu nos do pau beneïda / contra els temps de mal record / de la guerra fratricida / que se semblava arreu la mort. / Nostre pare, que al cel sia, / n'és un màrtir molt honrat...//

Dins aquesta cambra santa / el silenci és cant de cants / que vers Déu els cors imanta / amb ressons gregorians; / virolais d'escolania / els murals n'han impregnat... //

(segona columna) Sants abats i sants preveres / bona petja hi van deixar, / renovades primaveres / que han omplert de flors l'altar. / L'oratori s'enriquia / amb la seva santedat...//

Rosa enmig del bosc que es bada / i ho perfuma tot de pau. / Niu on troba l'ocellada / el recer què més li plau. / Tot el barri s'hi congria, / el gran barri de can Prat...//

Si Jesús allà al cenacle / els Apòstols acollí, / ara ens crida el seu oracle / al convit del pa i del vi. / Oh quin goig l'Eucaristia / que obre el cel de bat a bat!...//

Escoltada la Paraula / i rebut el cos de Crist, / cal que el pa de l'altra taula, / en un món injust i trist, / compartim amb alegria / amb el pobre afamegat...//

(tercera columna) Si Abraham sota l'alzina / de Mambré el poble aplegà, / som l'Església que camina, / travessant l'erm català, / vers la Pàtria amb coratgia, / fe, esperança i caritat.//

Catalunya, pàtria nostra, / de Maria és el jardí, / amb ermites com a mostra / del Roser que hi va florir. / Quina flaire que expandia / ben arreu del Principal!...

Feu-la lliure i sobirana, / superat el fat advers; / és el que avui us demana / com més s'obre a l'univers. / Que el bell somni que somnia / sigui ja realitat!...//

Dels Badia i dels Tobella, / que el cognom conserven viu, / des d'aquesta humil capella / la família beneïu. / La nissaga que hi haixia, / patria i fe sempre ha heretat...//

De can Prat la rogalia / amb quin goig us ha lloat!: / Acolli-nos oh Maria, / sota el nom de Montserrat.//

Història

La capella està situada al costat de la casa. Primer es va construir la casa, pels volts de l'any 1935 per encàrrec de Francesc de Paula Badia i Tobella a l'arquitecte Marcel·lí Padró i el paleta de Matadepera, Josep Vall i Pi. La decoració interior és obra dels escolapis Josep Franquesa i Miquel Altisent.

Es va inaugurar el 10 de maig de 1936, i fou beneïda per l'abat de Montserrat, Antoni Maria Marcet, actuant de mestre de cerimònies el pare Adalbert Maria Franquesa. Hi va assistir el cor *Scola Cantorum* de Terrassa. Va ser profanada i saquejada el 24 de juliol de 1936 i el seu propietari detingut i executat en una cuneta de la carretera. Després de la guerra es va reconstruir i Ricard Marlet la va decorar. El pare Gassó va pintar-hi sant Francesc de Paula, patró del fundador.

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses. Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.

La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV).

Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1645), per potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions.

Bibliografia

AJUNTAMENT de Matadepera (2009). Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Matadepera. Tomo IV. Catàleg de Béns.

BALLBÈ i BOADA, Miquel (1982). *Matadepera i Sant Llorenç del Munt. Més de mil anys d'història*. Volum II, Sant Llorenç del Munt. Ajuntament de Matadepera – Caixa d'Estalvis de Terrassa.

FONT, Xavier (1997). *Inventari del Patrimoni Cultural de Matadepera*. Ajuntament de Matadepera.

FONT, Xavier; MUNUERA, Jaume (2014). *Matadepera. Patrimoni cultural*. Ajuntament de Matadepera. Abril de 2014.

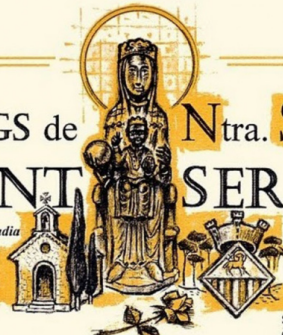
Enllaços d'interès:

[Goigs de Matadepera](#)

GOIGS de Ntra. Sra. de MONT SERRAT

Capella Badia

Matadepera

27 d'abril

Puix el temps us convertia
en Mestressa de can Prat:
*Acolliu-nos, oh Maria,
sota el nom de Montserrat.*

Minicor de Catalunya
amb batecs d'amor sublims,
vostra estança no és pas llunya
del reialme dels bells cims
d'on la imatge baticaria
per a fer-nos més costat...

És petita la capella
que ens acull com una llar;
de tan bella ens meravella,
niu de fe com és, i d'art.
Aquell foc que s'hi encenia
no serà mai apagat...

Déu nos do pau benèdita
contra els temps de mal record
de la guerra fratricida
que semblava arreu la mort.
Nostre pare, que al cel sia,
n'és un màrtir molt honorat...

Dins aquesta cambra santa
el silenci és cant de cants
que vers Déu els cors imanta
amb ressons gregorians;
violais d'escolania
els murals n'han impregnat...

Sants abats i sants preveres
bona peja hi van deixar,
renovades primaveres
que han omplert de flors l'altar.
L'oratori s'enriquia
amb la seva santedat...

Rosa enmig del bosc que es bada
i ho perfuma tot de pau.
Niu on troba l'ocellada
el recer que més li plau.
Tot el barri s'hi congria,
el gran barri de can Prat...

Si Jesús allà al cenacle
els Apòstols acollí,
ara ens crida el seu oracle
al convit del pa i del vi.
Oh, quin goig l'Eucaristia
que obre el cel de bat a bat!

Escollida la Paraula
i rebut el cos de Crist,
cal que el po de l'altra taula,
en un món injuriat i trist,
compartim amb alegria
amb el pobre afamegat...

Si Abraham sota l'alzina
de Mambré el poble aplegà,
som l'Església que camina,
travessant l'erm català,
vers la Pàtria amb coratgia,
fe, esperança i caritat...

Catalunya, pàtria nostra,
de Maria és el jardí,
amb ermites com a nostra
del Roser que hi va florir.
Quina flaire que expandia
ben arreu del Principat!

Feu-la lliure i sobirana,
superat el fat advers;
és el que avui us demana
com més s'obre a l'univers.
Que el bell somni que somnia
sigui ja realitat!

Dels Badia i dels Tobella,
que el cognom conserven viu,
des d'aquesta humil capella
la família benieu.
La nissaga que hi naixia,
pàtria i fe sempre ha heretat...

De can Prat la rodalia
amb quin goig us ha lloat:
*Acolliu-nos, oh Maria,
sota el nom de Montserrat.*

Lletres: Climent Forner Música: Joan Cavals Dibuix: J. Torras Viver

AMICS DELS GOIGS, carrer Comte Borrell, 307, 2n - 08029 Barcelona - Tel. 93 321 64 51
14 de maig 2011. Edició de 450 exemplars en paper Conqueror, que editem els AMICS DELS GOIGS,
amb motiu dels 75 anys de la inauguració de la Capella Badia de Matadepera.
AMICS DELS GOIGS. Tercera etapa. Núm. 149.

Canilhergord, S. L.
Pag de la Creu, 3
08011 Llobera del Vallès

Aquesta ermita, dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, coneguda per Capella Badia, es troba situada a la falda de migdia del turó de Calderols, que avui forma part de la Urbanització Can Prat de Matadepera. Ocupa una superfície d'uns quaranta-cinc metres quadrats i les seves parets tenen la rusticitat que li dona la pedra del mateix terreny. L'absis és semioctagonal i un petit campanar s'aixeca damunt la façana.

La va fer construir el notari Francesc de Paula Badia i Tobella amb la col·laboració dels pares escolapis i grans liturgistes Josep Franquesa i Miquel Altisent. Tots ells van posar la màxima il·lusió en fer un lloc de pregària on la celebració eucarística fos plenament participada. Exemple d'això és que, ja aleshores, l'altar es va situar de cara als fidels, anticipant-se unes dècades a la reforma conciliar que així ho va disposar. El recinte és senzill, humil, però invita al recolliment i a la pregària.

La inauguració de la capella es va fer solemnement el dia 10 de maig de l'any 1936, just acabada de construir, i la va presidir l'abat de Montserrat Antoni Ma. Marcet, actuant de mestre de cerimònies el pare Adalbert Ma. Franquesa. La Schola Cantorum de Terrassa, de la qual el senyor Badia havia estat president, va cantar la missa que va dirigir el pare Altisent.

No havien passat encara dos mesos i mig de la inauguració que, als pocs dies d'iniciada la revolta, vingueren gent de la F.A.I. i detingueren el notari Badia, que estava dinant amb la seva nombrosa família al porxo de casa seva, a tocar de la capella, i se l'endugueren.

Com va escriure el pare Altisent, que es va salvar providencialment, ja que dinava amb la família, les paraules del senyor Badia en detenir-lo van ser: *Si m'agafeu com a catòlic, us dic que ho sóc amb tota l'ànima*. Ben poc després era assassinat, a peu de carretera, amb set persones més.

Aquella mateixa tarda, la capella va ser profanada i, en part, destruïda, imatges i bancs cremaren a la placeta del seu davant. Era el dia 24 de juliol de 1936.

Acabada la guerra, la capella va ser reconstruïda i oberta de nou al culte. L'artista Ricard Marlet la va decorar al fresc i el montserratí pare Gassó hi va pintar sant Francesc de Paula, patró del fundador. Un dels calzes de la capella és donatiu del cardenal Schuster, avui beat. L'any 1946 l'abat Gregori M. Sunyol hi consagrava l'altar. L'any 1960 van ser enterrades a la capella les restes mortals del notari Badia i, uns anys després, les de la seva vídua, Montserrat Tobella; llur cosí, el cardenal Anselm Ma. Albareda, s'havia interessat perquè hi fossin enterrats tots dos i en va obtenir de la Santa Seu la concessió especial. L'any 1985, prop de la capella s'hi va fer una placeta i s'hi va erigir un petit monument dedicat a la memòria del pare Miquel Altisent, que havia fet de la capella el seu santuari. Inscrites al monument, unes notes gregorianes inviten els vianants a la pregària que ell tantes vegades havia ensenyat i dirigit, amb la següent llegenda: *Cantemus Domino, alleluia, alleluia, alleluia*.

La capella és i ha estat, principalment, lloc de pregària litúrgica. Però també s'hi han fet i fan conferències i recesos, i petites peregrinacions. A redós d'ella s'hi ha resguardat gent ben diversa i els escoltes, especialment, hi han fet moltes trobades. Mossèn Batlle ja abans de la guerra, però sobretot en la clandestinitat de la postguerra, hi va fer diversos campaments. I no cal dir dels molts minyons i guies de Terrassa que hi han fet la seva promesa escolta.

Malgrat la senzillesa de la capella, diferents personalitats religioses hi han celebrat l'eucaristia, com els germans Franquesa, escolapi l'un i benedictí l'altre, els també escolapis Altisent i Profitós, el jesuïta Batllori, i els abats titulars del monestir de Montserrat: Marcet (que la va inaugurar), Escarré, Just, Bardolet i l'actual Josep Ma. Soler; i els també abats, Sunyol (que hi va consagrar l'altar), Gusi i Figueras. Igualment, els bisbes Capmany, Torrella i Carrera. I altres personalitats l'han visitada, entre elles, els liturgistes de renom internacional Kosch, Johnner, Sablayrolles, Agustoni... i els nostres Carreras, Llovera, Trens... I cal recordar la presència dels bisbes Sanahuja, Jubany (en visita pastoral), Castellfort i, l'últim prelat en visitar-la, Josep Àngel Sáiz Meneses, titular del nostre actual bisbat.

Tanmateix, la invocació de la Mare de Déu de Montserrat, en aquesta capella, no tenia fins ara uns goigs. La lletra, l'ha escrita el sacerdot i poeta Climent Forner, n'ha fet la melodia el músic Joan Casals i la il·lustració és obra de l'artista pintor J. Torres Viver. I amb motiu dels 75 anys de la construcció de la capella, coincidint amb la inauguració de la seva sagristia, obra realitzada segons projecte de Francesc Badia, nét del fundador, el pare abat emèrit de Montserrat, Sebastià Ma. Bardolet, hi ha presidit la celebració de l'eucaristia. Hi ha cantat la missa la Schola Cantorum de la catedral i, al final Schola i fidels hi han cantat els goigs per primera vegada.

A. M. D. G.